

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

15 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

РІВНЕ

Рекомендовано до друку
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 26 жовтня 2023 р.)

Рецензенти:

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Садова І.І., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і методики початкової освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної е-конференції «Освіта України в умовах реформування: сучасні виклики та перспективи», м. Рівне, 15 листопада 2023 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2023. 180 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної е-конференції «Освіта України в умовах реформування: сучасні виклики та перспективи».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України в умовах реформування, імплементації інклюзії в освітнє середовище закладів освіти, формування професійної компетентності майбутніх фахівців в умовах освітніх змін.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2023.

Укладання.

© Автори статей, 2023

2. Специфіка відображення теми спорту в творах античного мистецтва / І.О.Кузнецова, О.В.Лільчицький, М.О.Привалов. Art and Design. №4, 2020.
3. Спорт в Україні URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Шевченко Марина Олегівна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

Третяк Оксана Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Реформування системи вищої освіти України відбувається з урахуванням вимог єдиного європейського освітнього простору, які задокументовані у Болонській декларації та доповнюються відповідно до викликів та потреб сьогодення.

У контексті євроінтеграції розвиток вищої освіти і науки в Україні має на меті:

– перехід до європейської ступеневої системи підготовки фахівців, задоволення можливості особистості у здобутті освіти відповідно до здібностей та забезпечення її мобільності на ринку праці;

– формування мережі ЗВО, які за програмами, формами та методами навчання, а також джерелами фінансування задовольняли б освітні потреби як людини, так і держави;

– підвищення освітнього і культурного рівня суспільства, створення умов для навчання впродовж усього життя;

– пошук рівноваги між масовою та елітарною освітою, з одного боку, і

вужкою спеціалізацією та професійною досконалістю – з іншого [1, с. 266].

Стратегічні напрямки розвитку вищої освіти визначені Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національною доктриною розвитку освіти, указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України тощо.

Основною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, оновлення змісту освіти та організації освітнього процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень [4].

Розглянено, що ж таке освітній процес та які його особливості в умовах євроінтеграції.

Згідно Закону України «Про вищу освіту» освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [3].

Метою освітнього процесу є підготовка компетентних та висококваліфікованих фахівців, конкурентноздатних на національному та міжнародному ринку праці.

Виокремлюють такі засади і принципи, на яких базується освітній процес в умовах євроінтеграції: студентоорієнтований підхід; взаємна повага і партнерство між учасниками освітнього процесу; автономність та самоврядування у прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм і методів навчання; забезпечення якісної освіти та якості освітньої діяльності; ефективне використання людського потенціалу, матеріальних, фінансових та інших ресурсів; академічна мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних (педагогічних) працівників; функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти;

академічна доброчесність; академічна свобода; формування довіри у споживачів освітніх послуг, працедавців, закладів вищої освіти України та зарубіжних країн; інтеграція з ринком праці; незалежність від політичних партій, громадських і релігійних організацій [2, с. 36].

В результаті входження України до Болонського процесу (2005 р.), її інтеграції до Європейського простору вищої освіти відбулися значні зміни в побудові та організації освітнього процесу закладів вищої освіти, зокрема:

- запровадження кредитно-модульної системи організації освітнього процесу, що здійснюється відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи через трансфер і накопичення кредитів, з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти;

- застосування шкали оцінювання системи ЄКТС;

- стимулювання систематичної самостійної роботи здобувачів освіти впродовж всього семестру, що реалізувалося шляхом зменшення аудиторних годин і збільшенням годин на самостійну роботу;

- забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог;

- реалізація студентоцентрованого підходу, що передбачає розроблення освітніх програм, які зосереджено на результатах навчання; ураховують особливості пріоритетів особи, що навчається; ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується із тривалістю освітньої програми тощо.

Підготовка фахівців здійснюється за відповідними освітньо-професійними (освітньо-науковими) програмами на таких рівнях вищої освіти: перший (бакалаврський), другий (магістерський) та третій (освітньо-науковий).

Освітній процес здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

Організація освітнього процесу закладів вищої освіти в умовах ЄКТС, на нашу думку, є важливим чинником становлення майбутнього фахівця, формування його професійної компетентності, оскільки дає можливість:

- вдосконалювати форми та методи навчання, орієнтовані на формування творчої особистості;
- підвищувати творчу активність студентів під час аудиторних занять шляхом упровадження ділових і рольових ігор, ігрового проектування, «кейс-методів», брифінг-семінарів, тренінгів тощо;
- посилювати мотивацію студентів до самостійної роботи з метою поглиблення знань і здобуття вмій і навичок;
- забезпечувати наскрізну комп'ютеризацію освітнього процесу та створювати комп'ютерні (інформаційні) системи його підтримки;
- інтенсифікувати освітній процес з метою скорочення аудиторних занять з участю викладача при наданні повного обсягу знань і підвищенні якості навчального процесу;
- розробляти комплексне науково-методичне забезпечення освітнього процесу у вигляді освітнього контенту дисципліни [4].

Отже, організація освітнього процесу закладів вищої освіти в умовах євроінтеграції реалізує підготовку майбутнього фахівця на основі структурування змісту навчання як сукупності навчальних модулів, визначення трудомісткості роботи студента через кредити, застосування рейтингової системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти тощо. Підготовка здобувачів вищої освіти за ЄКТС суттєво підвищує якість вищої освіти, сприяє розвитку професійної компетентності майбутнього фахівця.

Список використаних джерел:

1. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посібник / за ред. : В. Г. Кременя; авт. кол.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабина. Тернопіль : навч. кн. Богдан, 2004. 384 с.
2. Дорогань-Писаренко Л., Безкровний О., Лега О., Песцова_Світалка О. Університетська освіта: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2020. 142 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. (дата звернення 06.11.2023 р.).
4. Третяк О.М. Європейська кредитно -трансферна система організації

освітнього процесу у вищій школі в умовах європейського простору вищої освіти / Професійна підготовка майбутніх педагогів: теоретико-прикладні аспекти: монографія / за наук. ред. Р. Л. Соичук. Рівне : О. Зень, 2021. С.40–75.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Яковишина Тетяна В'ячеславівна,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Одним із найважливіших завдань вищої освіти є підготовка майбутніх учителів, які зможуть не лише передавати знання, але й постійно розвивати свої професійні навички та здібності. Процес формування компетенції професійного саморозвитку у майбутніх учителів є важливою складовою їхньої підготовки, оскільки сучасне суспільство вимагає від педагогів постійного самовдосконалення та адаптації до нових викликів.

Компетенція професійного саморозвитку полягає у здатності вчителя постійно покращувати свої знання, навички та вміння, а також виявляти і реалізовувати власні потенційні можливості для подальшого розвитку. Ця компетенція має кілька важливих аспектів.

Освіта та підготовка: майбутні вчителі повинні мати змогу отримати якісну освіту, яка надасть їм фундаментальні знання і навички в обраній галузі. Вони також повинні бути підготовлені до викладання, включаючи методику навчання та роботу з різними категоріями учнів.

Чжан Аовей

СПОРТИВНІ ПРАКТИКИ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ 156

Шевченко Марина Олегівна, Третяк Оксана Миколаївна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ 160

Яковишина Тетяна В'ячеславівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ 164

Яремович Марія Андріївна

ГРОМАДЯНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА СКЛАДОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА 168

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

15 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК

КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ

ВИДРУКОВАНО:

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВИТИ

РДГУ

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.

